

Nieuws van Kerk in het Dorp

Augustus 2025

Het is volop zomer. Augustus is de oogstmaand en voor de fruitliefhebbers is augustus echt luilekkerland: er zijn maar liefst vijftien soorten fruit in Nederland in het seizoen. Op het herbenamingsfeest in Saaxumhuizen hebben we dan ook heerlijk genoten van een verse fruitsalade 😊. Een aantal dorpsbewoners was verrast door het programma van de herbenaming en de bijzondere uitvoering ervan. Het was een mooie avond.

Als herinnering aan dit historische moment kreeg iedereen een Jacobusschelp mee in de vorm van een zeepje. De zeepjes zijn gemaakt door Kristin Wijnja uit Westernieland.

Lees verder het verslag van Dirk Molenaar over de herbenaming bij het onderwerp 'terugblik'.

Zonsondergang 25 juli Saaxumhuizen

Het is zomerstilte. Niet alleen het werk, maar ook de meeste activiteiten van kerk in het dorp vallen voor de meeste mensen in de zomer een tijdje stil.

Toch deze maand nog een aantal bijzondere activiteiten, zoals de herbenoeming van de kerk in Westernieland en het Monnikenwerk, waar je van harte welkom bent.

Meer informatie [activiteit van Kerk in het Dorp](#)

Terugblik

Kerk Saaxumhuizen heeft oude naam weer terug

De dorpskerk van Saaxumhuizen heeft sinds vrijdag 25 juli haar oorspronkelijke naam weer terug: Jacobuskerk.

In 1594, toen de Spanjaarden definitief waren verdreven, werd het katholicisme in heel Groningerland verboden. De namen van de heiligen aan wie de kerken waren gewijd, raakten toen snel in onbruik. Sinds de laatste decennia komen de namen echter weer terug, maar in veel gevallen waren ze niet meer bekend. Door jarenlang onderzoek van O.D. J Roemeling – die hierop in 2013 promoveerde en meteen hierna het boek Heiligen en Heren deed uitkomen – zijn bijna alle kerknamen uit de drie noordelijke provincies weer bekend.

Afgelopen vrijdagavond onthulde de oudste inwoner van Saaxumhuizen, de 97-jarige mevrouw Tjimmy Scheeper-Kamminga het naambord dat was gemaakt door de vrijwilligers Derk Meijer en Kees Danhof. Het bord hangt echter nog niet op de definitieve plaats.

Foto: Gerhard Wenting

Voorafgaand aan het samenzijn kwam een aantal 'pelgrims' vanaf de Eenrumer kerk Saaxumhuizen binnenlopen. Ze werden verwelkomd door een paar zangers met een pelgrimslied. Want de heilige Jacobus is dezelfde als Jacobus de Meerdere van de pelgrimsroute naar het Spaanse Santiago de Compostella. Hier werd de in 44 omgebrachte heilige volgens de overlevering later begraven.

Op 20 januari jl. herkreeg de kerk van Eenrum de naam Fabianus & Sebastianus, op vrijdag jl. dus Saaxumhuizen met Jacobuskerk, op 15 augustus heeft Westernieland weer een Mariakerk en op 6 december Den Andel weer een Nicolaaskerk. Al deze kerkgebouwen liggen in het gebied Halfambt. Op Saaxumhuizen na hoorden de kerken tot 2015 bij de Protestantse Gemeente Halfambt. Sindsdien is het Protestantse gemeente Winsum-Halfambt. Alle vijf kerken zijn eigendom van de Stichting Groninger Kerken.

ACTIVITEITEN

Zaterdag 2 augustus: Galmen in de Fabianus & Sebastianus kerk van Eenrum

Op zaterdag 2 augustus staat de deur van de kerk in Eenrum weer open voor iedereen die wel eens wil zingen of muziek maken in de kerk.

Bespeel je een instrument, hou je van zingen, rappen of heb je een andere manier om klanken te produceren, dan krijg je de kans om helemaal voluit te gaan in de kerk van Eenrum. Deze uit de middeleeuwen stammende kerk, heeft een prachtige akoestiek. Ook kan er, in overleg, gebruik gemaakt worden van het orgel of de piano. Info en opgave voor vrijdag 1 augustus a.s. bij info@kerkinhetdorp.nl Van harte welkom!

Woensdag 6 augustus – Orgeldemonstratie in Eenrum

Een orgel, wat zit erin en wat tover je eruit. Een orgeldemonstratie voor jong en oud.

Het Lohman-orgel (1817) in de Fabianus & Sebastianuskerk van Eenrum laat het zien en horen!

Het begint om 19.30 uur. Op een aansprekende manier wordt uitgelegd hoe een kerkorgel werkt en wat men er allemaal mee kan. Voorafgaand mag vanaf 19.00 uur de toren worden beklommen.

Vrijdag 15 augustus: Kerk Westernieland krijgt oorspronkelijke naam terug

De dorpskerk van Westernieland krijgt op vrijdag 15 augustus, de naamdag van de Heilige Maria, de naam terug die het gebouw tot 1594 heeft gehad: Mariakerk.

Het is dan de derde kerk van de voormalige kerkelijke gemeente Halfambt die de middeleeuwse naam terugkrijgt, want sinds 20 januari jl. heet de kerk van Eenrum weer Fabianus & Sebastianuskerk en sinds 25 juli jl. heet de kerk van Saaxumhuizen weer de Jacobuskerk. Op 6 december gaat de kerk van Den Andel weer Nicolaaskerk heten.

In Westernieland wordt van het terugkeren van de oude naam een feestelijke avond gemaakt door de commissie Kerk in het Dorp van de Protestantse Gemeente Winsum-Halfambt. We reizen door de tijd met de Heilige Maria, de geschiedenis van de kerk wordt verteld en hoe de oorspronkelijke naam verdween en weer teruggevonden is. Er is prachtige muziek door verschillende musici. Na de onthulling van de naam, wordt de klok geluid en een roos geplant op het kerkhof. We sluiten af met hapjes en drankjes rondom de vuurkorf. Kom samen met ons dit historische moment vieren. Je bent vanaf 19.00 uur van harte welkom. Het programma begint om 19.15 uur.

I.v.m. de catering opgave vóór 12 augustus via: info@kerkinhetdorp.nl

Monnikenwerk: maandag 18 tot en met zaterdag 23 augustus

In de periode van **18 tot en met 23 augustus, met daarna 24 augustus als afsluitende zondag**, vindt de achtste editie van het project Monnikenwerk plaats. Dit keer wordt er gewerkt in een kleinere cirkel, rond de vier kerken waar Monnikenwerk begon - Den Andel, Saaxumhuizen, Eenrum en Westernieland - plus Winsum Obergum en Tinallinge.

In deze week werken kunstenaars (waaronder dit keer twee schrijvers) elke dag in de kerken. De kerken zijn deze week op woensdag, donderdag en vrijdag van 17.00 tot 20.00 uur open voor iedereen die een kijkje wil nemen terwijl het proces nog in gang is. Ervaar kerk en kunst.

Op **zondag 24 augustus** maken we met elkaar een rondgang langs alle zes kerken. Elke kerk is dan drie kwartier open. Sluit gerust aan op ieder gewenst moment.

VOOR WIE WIL:

9.30 - 10.30 uur: kerkdienst in Eenrum, voorganger Jacobine Gelderloos

De route is vervolgens:

11.00 – 11.45 uur: Fabianus- en Sebastianuskerk Eenrum - Anjet van Linge

12.00 – 12.45 uur: Jacobuskerk Saaxumhuizen - Leen Kaldenberg

13.30 – 14.15 uur: Mariakerk Westernieland - Lisette Durenkamp

14.30 – 15.15 uur: Sint Nicolaaskerk Den Andel - Wouter Wieringa

15.30 – 16.15 uur: Onze Lieve Vrouwenkerk Tinallinge - Jolanda Tuma

16.30 – 17.15 uur: Nicolaaskerk Winsum Obergum - Marc de Groot

In de afgelopen jaren is Monnikenwerk voor veel mensen uit de provincie en daarbuiten een vaste waarde geworden, een zomerse uitnodiging tot verkennen van bijzondere kunst op bijzondere plekken. Omdat de kunstenaars bezoekers deelgenoot maken van hun werkproces en daarin kwetsbaar durven zijn, ontstaat diepgang die soms in deze snelle wereld ver te zoeken is.

Let op: dit jaar vindt het hele project dus plaats in ÉÉN WEEK, van maandag tot en met zaterdag, van 18 tot en met 23 augustus, met daarna 24 augustus als afsluitende zondag.
Graag tot ziens!

Donderdag 21 augustus: Rondje om de Toren

Een bezinningswandeling van een klein uur, te beginnen bij de Torenkerk (19.30 uur) en eindigend bij de Centrumkerk met als afsluiting koffie en thee en wat lekkers. De wandeling begint met een tekst/een gedicht waarna er ca. 10 minuten in stilte wordt gelopen. Daarna wordt er enkele malen stil gestaan voor een kort gedicht of een tekst. Alle deelnemers zijn vrij om tijdens dit rondje stil te zijn, te mijmeren of te praten met mede-lopers.

Zaterdag 23 augustus - Concert op Lohman-orgel Eenrum

Het orgel in de Fabianus & Sebastianuskerk van Eenrum werd in 1817 gemaakt door Nicolaus Anthoni Lohman en zijn oudste zoon uit de Stad. Het orgel, met zijn 28 registers, is hiermee het grootste instrument in de voormalige gemeente De Marne. Sinds 2016 organiseert de commissie Kerk in het Dorp-Eenrum in de zomer zaterdagconcerten.

Dit jaar is het tweede concert op 23 augustus, om **12.30 uur**. Organist is de vaste bespeler van het orgel, Dirk Molenaar. De werken die hij speelt, zijn van onder meer F. Tunder, J. Pachelbel, G.F. Händel, L. J. A. Lefébure-Wély en J.S. Bach. De toegang is gratis, maar een vrijwillige bijdrage bij de uitgang zou heel attent zijn. Na afloop kan men boven bij het orgel kijken. Daarna mag de markante toren worden beklommen, met uitzicht van Wad tot Stad vanaf ongeveer 40 meter hoogte.

De toegang is gratis. Een vrije gift is altijd zeer welkom!

Zondag 24 augustus : Viering - Fabianus & Sebastianuskerk in Eenrum

Eens per maand organiseert de Protestantse Gemeente Winsum Halfambt een viering in één van de oude kerken van Den Andel, Eenrum of Westernieland.

Op Zondag 24 augustus is deze viering in Eenrum. Aanvang viering is 9.30 uur.

Voorganger is Jacobine Gelderloos en het orgel wordt bespeeld door Dirk Molenaar. In deze viering staan we stil bij het Monnikenwerk van de afgelopen week en is er na afloop koffie/thee en ruimte om elkaar te ontmoeten. Van harte welkom!

Na de viering maken we met elkaar een rondgang langs alle zes kerken waar de kunstenaars in stilte hebben gewerkt. Elke kerk is dan drie kwartier open. Sluit gerust aan op ieder gewenst moment. De route is vervolgens:

11.00 – 11.45 uur: Fabianus- en Sebastianuskerk Eenrum - Anjet van Linge

12.00 – 12.45 uur: Jacobuskerk Saaxumhuizen - Leen Kaldenberg

13.30 – 14.15 uur: Mariakerk Westernieland - Lisette Durenkamp

14.30 – 15.15 uur: Sint Nicolaaskerk Den Andel - Wouter Wieringa

15.30 – 16.15 uur: Onze Lieve Vrouwenkerk Tinallinge - Jolanda Tuma

16.30 – 17.15 uur: Nicolaaskerk Winsum Obergum - Marc de Groot

Vooruitblikken

Vanaf **september** starten we op de woensdagavond weer met **de meditatie**s in de Torenkerk in Winsum, evenals op de 1^e woensdag van de maand **‘Op adem komen’**.

De 5de editie van het nazomers muziekevenement Festival Den Andel wordt gehouden op **zaterdag 6 september 2025**. Er kan op 6 buitenlocaties, waaronder de tuin van de kerk in Den Andel, en op straat genoten worden van maar liefst 42 solisten of bands. Muzikanten komen uit Het Hogeland en de rest van de provincie Groningen. De genres lopen sterk uiteen: van luisterliedjes tot rock & roll, van complete orkesten tot symfonische metal. Kortom voor elk wat wils.

Zondag 21 september is er weer een middag van Stichting Klassieke Muziek Eenrum in de Fabianus & Sebastianuskerk. Die middag is er een concert van **Guitar Bizarre (Hendrik Jan de Jong en Remco de Haan)**.

Open Kerk en klokluiden

De kerk in Den Andel en de Torenkerk in Winsum is iedere dag open. De Fabianus & Sebastianus kerk in Eenrum en de kerk van Westernieland zijn open van donderdag tot en met zondag.

Elke zaterdag om 17.00 uur wordt handmatig de klok geluid in de kerken van Eenrum, Den Andel en Westernieland. Ook wordt de klok geluid voorafgaand aan de kerkdiensten of rond uitvaarten. In Den Andel wordt na de sirene op de 1^e maandag van de maand de vredesklok geluid. Wil je ook eens klokluiden, meld je aan via info@kerkinhetdorp.nl, dan word je in contact gebracht met contactpersonen.

Pelgrimage - Camino

Leven is op weg zijn,
bergen beklimmen, waden door rivieren,
bloemen plukken bij maandlicht,
dwalen door eenzaamheden en woestijnen,
een kaars branden tegen de storm,
oplopen met de anderen of hen dragen,
brood delen en vieren in de nacht.

Leven is pelgrimeren,
een tijdlang werken aan de weg,
een brug bouwen over het water,
rovers en duivels verjagen,
waken en bidden met zeken,
doden begraven bij de kapel.

Maar nooit raken de pelgrims thuis:
'vreemdelingen' vestigen zich niet.
Wanneer zij eindelijk aankomen,
weten ze wat ze vermoedden:
DE WEG IS HET DOEL.

Jan de Jongh

Voor contact en informatie: www.kerkinhetdorp.nl, info@kerkinhetdorp.nl

Kerk in
het Dorp

Kerk in het Dorp is een initiatief van de Protestantse gemeente Winsum Halfambt en heeft tot doel de oude kerken open en levend te houden. De kerken van Den Andel, Eenrum en Westernieland zijn eigendom van de Stichting oude Groninger Kerken en worden beheerd door de Protestantse gemeente Winsum Halfambt. De Torenkerk is eigendom van de Protestantse gemeente Winsum Halfambt.

Bij de herbenaming van de Jacobuskerk in Saaxumhuizen.

Foto: Gewelfschildering Jacobus de Meerdere in de Jacobikerk (Dionysiuskerk) in Uithuizen